

54680

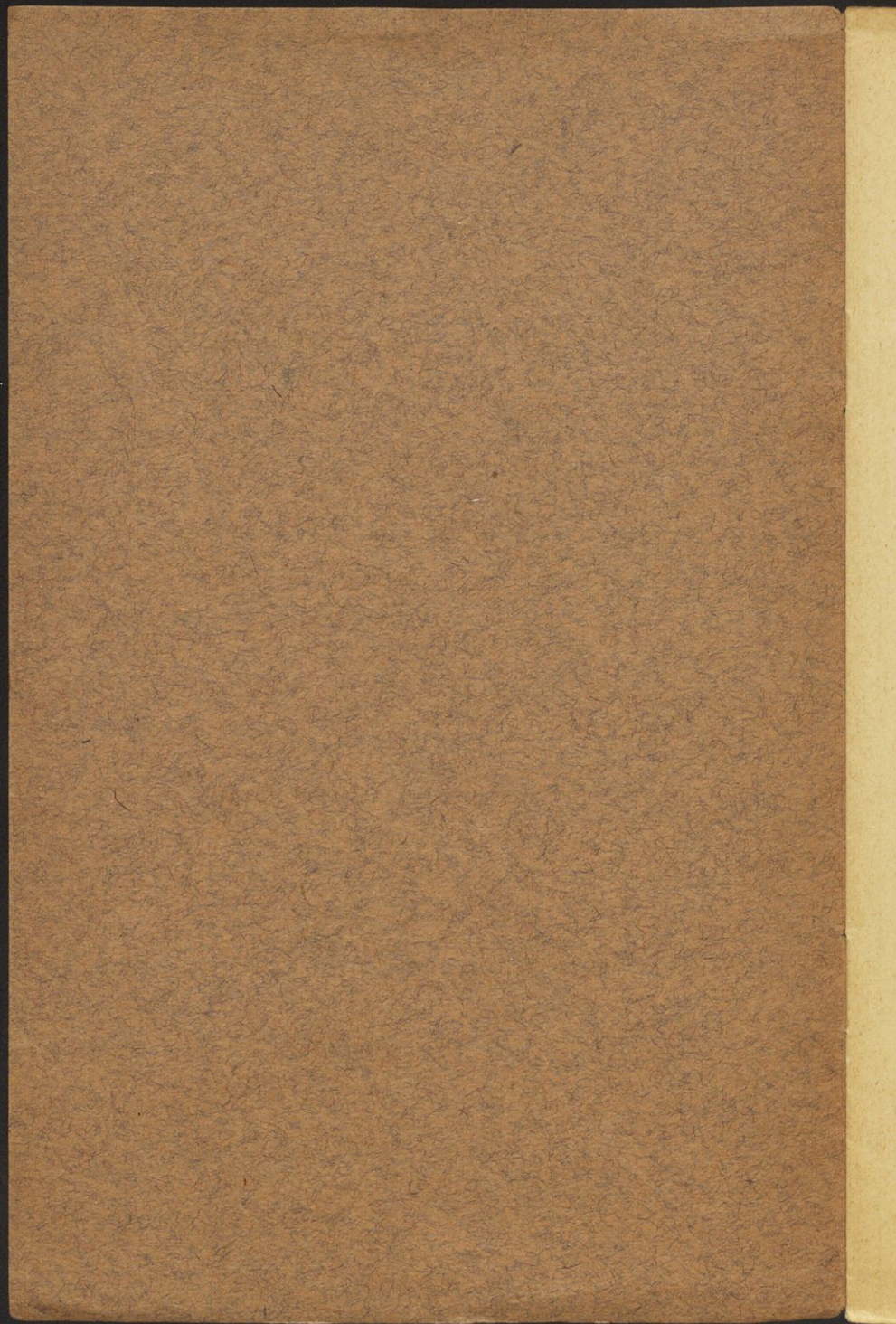
Določila

za dovoljenje posojil po poslovalnicah vojne posojilnice.

Na Dunaju 1914. — V samozaložbi.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

54680

030053446

A. Splošna določila.

1. Poslovalnice vojne posojilnice, ustanovljene s ces. naredbo z dne 19. septembra 1914, drž. zak. št. 248, upravljajo svoje posle v prostorih, ki jim jih odkaže avstro-ogrška banka.

2. Poslovalnice dajejo obrestna posojila proti zastavi blaga (poljskih-rudniških-pridelkov in obrtnih izdelkov), ki se nahajajo v okolišu v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, dalje vrednostnih papirjev in drugih vrednot. V zastavo pripuščene vrste blaga, vrednostni papirji in druge vrednote, visokost, do katere se sme dajati posojila in tačasno obrestno mero določa ravnateljstvo vojne posojilnice. Tozadevni sezname so pri poslovalnici navpogled, kjer se tudi razglašajo obrestna mera z lepaki.

3. Prosilci za posojilo morajo svoje pismene prošnje vlagati pri poslovalnici onega okraja, kjer imajo redno stanovališče, oziroma kjer se nahaja sedež tvrdke. V teh prošnjah je navesti vse podatke o ponudeni zastavi, kakor tudi smoter, kateremu naj služi valuta posojila.

4. Poslovalnica odloča o prošnjah v lastnem delokrogu in ni dolžna naznaniti razlogov za odklonitev. Nasprotno je opravičena določiti pogoje, pod katerimi se posojilo dovoli in njegova uporaba zasigura.

5. Posojila se dovoljujejo le v znesku najmanj K 100.— in praviloma ne za delj časa kot za tri mesece.

Dovoljeno posojilo se izplačuje potom žiroprometa avstro-ogrske banke, in sicer na voljo posojilojemalca v posojilnih blagajničnih listih po razmerju apointov, ki so pri rokah, ali v bankovcih.

6. Posojilojemalec ima pravico, tudi med posojilnim rokom posojilo popolnoma ali deloma vrniti in v poslednjem slučaju prositi, da se ga odveže od primernega dela zastave. Delna odplačila so dovoljena le v zneskih, ki so s petdeset deljivi. Popolna odveza zastave se izvrši šele tedaj, ko so bili popolnoma vplačani glavnica, obresti, morebitni stroški, pristojbine in pravice do povračila.

7. Posojilne obresti se plačujejo za nazaj ob dospelosti (odnosno vrnitvi ali prolongaciji) posojila; računajo se za resnično trajanje posojila in po kalendarskih dnevih, vendar se pobirajo pri posojilih proti zastavi vrednostnih papirjev za manj kot petnajst dni, za čas petnajstih dni.

8. Vse pristojbine in stroške mora nositi posojilojemalec in se morajo plačati, če se niso odtegnili od posojilne svote v naprej, takoj, ko se jih naznani pri poslovalnici. Ta sme tudi zahtevati, da se jih plača v naprej. Za te pristojbine, stroške in morebitne pravice do povračila jamči vojni posojilnici dana zastava.

9. Posojilojemalec mora izdati zadolžnico po obrazcu, ki mu ga vroči poslovalnica. V isti je natančno navesti visokost posojila, obrestno mero, obveznost nositi vse stroške in pristojbine, kakor tudi dano zastavo za zavarovanje vseh teh terjatev in morebitnih pravic do povračila.

Tudi mora posojilojemalec v zadolžnici izrecno izjaviti, da se podvrže vsem določilom, ki veljajo za podeljevanje posojil po poslovalnicah vojnih posojilnic.

10. Posojilojemalec dobi pri odštetju posojila zastavni list, ki obsega vsa bistvena določila zadolžnice in zlasti tudi njene razločilne znake.

11. Poslovalnica ni dolžna, identiteto lastnika zastavne listine ali pristnost podpisov na njej preiskovati, temveč ona smatra prinesitelja zastavne listine za opravičenca; naloga zastaviteljeva je torej, zastavno listino skrbno shraniti, da jo obvaruje pred zlorabami.

12. Zgubljene zastavne listine je sodno amortizovati.

13. Plačila glavnice, obresti, stroški, pristojbine, kakor tudi povračilne terjatve, spremembe v zastavi, izročitev kuponov in jednako se vpišejo v zadolžnico in v zastavnem listu in se podpišejo, če je potrebno v dokazilne svrhe, od dolžnika, poslovalnice ali od obeh.

14. Če je dolžnik s povračilom posojila, obresti, stroškov, pristojbin ali s povračilnimi terjatvami v zastanku, je poslovalnica upravičena zastavo prodati brez sodnega postopanja. Ako izkupilo ne zadostuje za popolno pokritje, obstoja zahteva vojne posojilnice za ostalo terjatev proti posojilojemalcu nadalje tudi tedaj, če je isti prenesel svoje pravice iz zastavne listine na drugo osebo.

15. Z ozirom na v shrambo prevzete zastave jamči poslovalnica z ono skrbnostjo, ki je pri avstro-ogrski banki v lastnih zadevah navadna. V nobenem slučaju ni poslovalnica dolžna, zastave na drugi kraj odpraviti.

16. Ravnateljstvo vojne posojilnice si pridržuje ta določila, kakor tudi ona o posojilih na vrednostne papirje in posojila na blago, vsak čas predrugčiti.

B. Posojila na vrednostne papirje.

1. V zadolžnici, katero ima posojilojemalec glasom Z. 9 izdati, se mora tudi natančno označiti vrednost, število komadov in vrsta v zastavo ponujenih vrednostnih papirjev, ter na njej vpisan kupon, ki najprej zapade. Ako se zastavijo premijske srečke, tedaj se morajo zaznamovati v zadolžnici tudi njihove številke in serije, oziroma tudi številke oddelkov. Ako se zastavijo drugi žrebanju podvrženi vrednostni papirji, je dano posojilojemalcu na prosto voljo, če hoče navesti številke in serije vrednostnih papirjev. Navedba serij in številk vrednostnih papirjev, ki se ne žrebajo, ni dovoljena.

2. Poslovalnica ne prevzame glede pri njej zastavljenih vrednostnih papirjev nobene obveznosti za pregledovanje seznama izžrebanih števil ali kakih drugih naznanil o odpovedi, konvertiranju, izplačilu, amortizaciji itd., za kar mora, da se izogne takšnim izgubam, zastavitelj sam skrbeti.

3. Ako se vrednost zastave, dokler traja posojilo, zmanjša, je posojilojemalec dolžan, zastavo s zastavljenjem vrednostnih papirjev, ki so sposobni, da se nanje da nadaljnje posojilo, in s privoljenjem poslovalnice tudi z drugimi vrednostmi okrepiti ali povrniti del posojila, ki odgovarja zmanjšanju. Ako zastavnik tekom treh dni potem, ko je izšel poziv na nazadnje naznanjeni naslov, svoje dolžnosti ne izvrši, zapade posojilo takoj in je poslovalnica upravičena, zastavo brez sodnega postopanja prodati. Terjatev ostanka, ki bi po uporabi skupička utegnila nastati, mora posojilojemalec takoj plačati.

4. Vrednostne papirje, ki se ne glasè na prinesitelja, mora zastavnik in bianco žirirati. Poslovalnica je upravičena, izpolniti bianco-žiro na vojno posojilnico ali na kako tretjo osebo.

C. Posojila na blago.

1. Blago, ki se lahko pokvari in ki je podvrženo modi, je od posojila izključeno. Blago, ki je podvrženo precejšnji vrednostni menjavi, se sprejme le tedaj v zastavo, če se zaveže tretja oseba za izpolnitev vseh obveznosti posojilojemalca.

2. Prošnjam za posojila je priložiti vse listine, tičoč se blaga, ki se ima zastaviti, uradna spričevala o vagi, o meri, skladovni listi, police o zavarovanju proti ognju, itd. Zraven spada tudi izjava, če je ponudeno blago spravljeno v najem vzetih (v zakup vzetih) prostorih, s katero se najemodajalec odreče pristojne mu postavne zastavne pravice.

3. Zastavnik je zavezan cenilcu, revizorjem in drugim poslovalničnim organom vsako pojasnilo dati, ki se želi. Poslovalnica je upravičena zastavljeno blago revidirati, pri čemur more biti in na zahtevo mora biti zastavnik navzoč.

Dolžnik posojila mora vse, kar je potrebno za vzdrževanje zastave, sam preskrbeti. Zato se nudi dolžniku posojila prilika pod dano previdnostjo na njegove stroške.

Ako svoje dolžnosti za vzdrževanje zastave ne izpolnjuje, sme poslovalnica zahtevati takojšnjo vrnitev posojila.

Vojne posojilnice ne zadene nobeno jamstvo za ukrepe, ki so potrebni za vzdrževanje zastave.

Cenilne in revizijske pristojbine, kakor tudi prej imenovani stroški, spadajo pod A. št. 8 navedene pristojbine in stroške.

4. Blago mora biti, dokler služi poslovalnici v zastavo, zavarovano proti požaru za polno cenilno vrednost pri zavarovalnici, ki odgovarja zahtevam poslovalnice.

Pravice do zavarovanja se morajo, če ni blago zavarovano od uprave javnega skladišča, tudi vojni posojilnici sozastaviti, in sicer z dovoljenjem, da se ista pri nastali škodi po ognju iz zavarovalne svote izplača. Zastavnik mora torej police izročiti poslovalnici — če niso naslovljene na imejitelja — in se mora izkazati o sporazumljenju zavarovalnice glede zastave. Dalje je zavezan v slučaju ognja poslovalnico nemudoma obvestiti ter jo pritegniti k ugotovitvi škode. Brez njenega izrecnega dovoljenja se sme z zavarovalnico o znesku povračila le tedaj sporazumeti, če so z njim vse zahteve vojne posojilnice popolnoma krite. V slučaju potrebe sme poslovalnica dovoljenje posojila napraviti odvisno tudi od drugega zavarovanja, kakor od onega proti ognju. Za to zavarovanje veljajo ista določila kakor za zavarovanje proti ognju. Poslovalnice so upravičene, vendar nikakor ne zavezane, nastale premijske zastanke poravnati v breme dolžnika posojila.

5. Če je treba dati posojilo na blago, ki leži v javnih skladiščih, je oni, ki hoče posojilo doseči, dolžan skladovni posestni list, kakor tudi skladovni zastavni list izročiti poslovalnici proti provizornemu potrdilu, spremiti cenilca, ki je od poslovalnice določen in zaprisežen, v skladišče, in če mogoče, tamkaj vzeti blagovni vzorec. Vzorec postane last vojne posojilnice.

Ako se posojilo prizna, mora zastavnik skladovni zastavni list v visokosti dovoljenega posojila indosovati na ukaz poslovalnice. Vpis indosamenta v knjige skladišča in v skladovni posestni list preskrbi poslovalnica. Zastavnik se zaveže, da bo skladovni zastavni list pri oni poslovalnici plačljiv, pri kateri se posojilo izplača. Poslovalnica določi, če ostane skladovni posestni list v rokah posestnika ali v njeni lastni shrambi. Ako se skladovni posestni list zastavniku izroči, je to mogoče

le pod pogojem, da se zastavnik zaveže, morebitne prenose skladovnega posestnega lista na tretje osebe poslovalnici tekom 24 ur naznaniti.

Posojila je vračati načeloma pri poslovalnici proti prevzetju kvitiranega skladiščnega zastavnega lista. Vložb pri skladiščni blagajni se je po možnosti izogibati.

6. Izročitev zastave poslovalnici se mora izvršiti od slučaja do slučaja v postavno zahtevani obliki, če leži blago, ki je določeno za zastavo, v zasebnih skladiščih, pod davčnim zaklepom ali v lastnih zastavnikovih skladiščih. Poslovalnica določi one naredbe, ki so potrebne za brezdvomno pridobitev in sigurno ohranitev zastavne pravice in dolžnosti, ki jih mora izvršiti dolžnik posojila, da se izogne takojšnji zapadlosti posojila. O sladkorju, ki je pod uradno davčno kontrolo, veljajo razun tega posebna dopolnilna določila.

7. Ako se vrednost zastavljenega blaga, bodisi vsled znižanja cene, ali vsled spremembe kakovosti ali množine zniža za več kakor za eno šestino prvotne cenilne vrednosti, je dolžnik posojila dolžan, zastavo s zastavo blaga, ki je sposobno, da se nanj da nadaljnje posojilo, in s privoljenjem poslovalnice tudi s zastavo drugih vrednosti okrepiti, oziroma povrniti del posojila, ki odgovarja zmanjšanju. Ako zastavnik tekom treh dni, potem ko je izšel poziv pod nazadnje naznanjenim naslovom, svoje dolžnosti ne izvrši, zapade posojilo takoj, in je poslovalnica upravičena, da brez sodnega postopanja zastavo proda. Terjatev ostanka, ki bi utegnila nastati po uporabi skupička, mora dolžnik posojila takoj plačati.

Na Dunaju, dne 3. oktobra 1914.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000525374

